

Lejre – Danmarks Vugge

En vision fra de historiske foreninger til fremtidens Lejre Museum

Lejre Museum skal være museet, der formidler Danmarks tidligste historie. Det skal være et museum af national karakter på lige fod med museet i Jelling, hvor temaet er Danmarks Dåbsattest.

Lejre Museum skal udvikles til kommunens tredje store seværdighed ved siden af Ledreborg og Sagnlandet.

Museet skal alene formidle Lejres og den nærmeste omegns historie med den altovervejende vægt lagt på årene fra ca. 400 til ca. 1000, altså Skjoldungetiden - sagntiden.

Det vil dog være naturligt kort at tage udgangspunkt i bronzealderen og vise den store rigdom på høje og agersystemer fra denne periode, idet udgravningerne sandsynliggør, at Lejre allerede dengang var et vigtigt kultsted.

Lejre Museum skal vise fundene fra udgravningerne og de mange detektorfund. Særlig vigtige elementer skal være Odin, den rige kvindegrav, ”kongen” med sin følgesvend til Valhal - den halshuggede træl og knoglen fra bjørnen, som er blevet holdt ved ”hoffet”.

En væsentlig forudsætning for at Lejre blev et magtcentrum, er stedets geografiske placering og de geologiske forhold. Derfor bør den nuværende landskabsmodel forbedres - eller måske bedre fornyes.

Der bør lægges den størst mulige vægt på samspillet mellem museet og det omgivende landskab med skibssætningerne og de markerede haller.

Sagnene er enestående. De er af national og fællesnordisk værdi.

Beowulfsagnet er endda af international værdi.

Formidlingen af sagnene skal have en helt central placering.

De skal formidles med plancher og film, hvor de fortælles/dramatiseres - illustreret med skiftende kunstneres gengivelser af motiverne gennem århundrederne sammen med billeder fra dagens Lejre med høje, haller og skibssætninger. *)

Alle nutidens teknologiske hjælpemidler skal naturligvis anvendes, men det er også væsentligt, at sagnene ved besøg af grupper, skoler eller familier kan

opleves sammen som en social begivenhed, der kan snakkes sammen om bagefter.

Derfor er et filmlokale en nødvendighed.

På baggrund af sagnene skal tidens livsværdier skildres.

Der skal gives et indtryk af, hvem disse mennesker – dette jernalder-vikingekrigeraristokrati var.

Herunder skal der gives en indføring i Asatroen – uden kendskab til denne kan vi ikke forstå dem.

Udstillingen bør afsluttes med kort at føre Lejres historie op til nutiden.

Dertil skal frådstenskælderens afdækkes, og der skal trækkes en linie over Udlejre og Lejregård til Ledreborg.

Til et museum af i dag hører en museumscafé, en velforsynet museumsbutik og en læsesal med bøger, tidsskrifter og arbejdspladser for studerende og forskere.

For at skaffe den fornødne plads skal stueetagen i alle fire længer anvendes til publikumsbrug.

Dette vil også give publikum mulighed for en ”rundgang” på museet.

Personalefaciliteter og mødelokaler skal flyttes til første sal.

Ligeledes bør der af pladshensyn findes et andet sted til det store stentøjsrelief af Maja Lise Engelhart.

Endelig bør figuren inde i gården flyttes ud foran museet som et vartegn.

Den nuværende placering inde midt i den ret lille museumsgård omgivet af bindingsværkslængere med stråtag er en komplet misforståelse.

Figuren kommer ikke til sin ret. Det er synd for den og synd for museet.

I foreningerne gør vi os det ganske klart, at vore visioner er kostbare, men med det rigtige koncept af ren national karakter tror vi på, at midlerne kan skaffes.

**) Til brug for formidlingen af sagnene ville det være helt naturligt at anmode Dronning Margrethe om tilladelse til at lade hendes fine illustrationer til Wormianums udgivelse af Bjarkemål i 1982 indgå.*

Det vil næppe være til skade at anføre dette i fondsansøgninger.